



MINISTERUL MUNCII  
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE  
AL REPUBLICII MOLDOVA

# RAPORT

**privind realizarea, în anul 2019, a Strategiei Naționale  
privind Ocuparea Forței de Muncă pentru anii 2017-2021**

Chișinău, 2020

## Cuprins:

I. Introducere .....	2
II. Situația pe piața forței de muncă.....	2
III. Analiza Raportului .....	5
IV. Concluzii .....	7
ANEXĂ.....	9

## I. Introducere

În domeniul ocupării forței de muncă unul din documentele strategice ale Guvernului este *Strategia Națională privind Ocuparea Forței de Muncă pentru 2017-2021* (SNOFM), care propune soluții realiste și măsuri care, în condițiile unei finanțări adecvate, să contribuie la atingerea obiectivului general privind creșterea nivelului de ocupare formală bazată pe competitivitate economică, competențe și calificări adecvate, în condiții de dezvoltare durabilă și incluzivă<sup>1</sup>.

Prezentul Raport are ca scop evaluarea gradului de implementare, în anul 2019 a acțiunilor și indicatorilor stabiliți în SNOFM 2017-2021.

Raportul este elaborat de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale (MSMPS), în baza notelor informative prezentate de către instituțiile partenere și a datelor statistice privind tendințele pieței muncii, prezentate de către Biroul Național de Statistică (BNS) și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).

Raportul are la bază indicatorii stabiliți în SNOFM 2017-2021 și acțiunile prevăzute în Matricea de acțiuni pentru implementarea SNOFM 2017-2021.

## II. Situația pe piața forței de muncă

Din datele prezentate de către Biroului Național de Statistică (BNS) și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) se atestă, în ultimii ani, o stabilitate a indicatorilor pe piața muncii, la general, fără devieri considerabile. De menționat că, începând cu anul 2019, BNS a aplicat modificări în metodologia Anchetei Forței de Muncă, prin modificarea cadrului de eșantionare<sup>2</sup>. Din acest considerent unii indicatori vor fi prezentați fără a se face compararea între ani.

Conform datelor Biroului Național de Statistică (BNS) în anul 2019 *forța de muncă* (populația activă) a Republicii Moldova a constituit 919,3 mii persoane, din care *populația ocupată* a constituit 872,4 mii persoane.

Disparități importante pe sexe în cadrul forței de muncă nu s-au înregistrat: ponderea bărbaților în total forța de muncă (51,7%) a fost mai înaltă în comparație cu cea a femeilor (48,3%), la fel și ponderea forței de muncă din mediul rural a fost mai mare decât ponderea din mediul urban (53,7% și, respectiv, 46,3%). La fel și în cazul populației ocupate ponderea bărbaților (51,3%), a fost mai mare în comparație cu a femeilor (48,7%). În distribuția ocupării după mediile de reședință, prevalează mediul rural cu 53,6% față de mediul urban cu 46,4%.

În ceea ce privește indicatorul de vârstă, la *populația tânără* cu vârsta cuprinsă între 15-29 de ani, se atestă un procent mai scăzut atât a ratei de participare (33,7%), cât și de ocupare (30,9), în comparație cu alte categorii de vârstă. Totodată, rata de șomaj la tinerii cu vârstele cuprinse între 15-24 înregistrează valori practic duble (10,4%) față de rata de șomaj la nivel de țară (5,1%). Totodată, și în categoria de vârstă 15-29 de aici rata șomajului este destul de înaltă, constituind

---

<sup>1</sup> Hotărârea de Guvern nr. 1473 cu privire la aprobarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru anii 2017-2021

<sup>2</sup> Pentru mai multe detalii accesați următorul link <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6617>

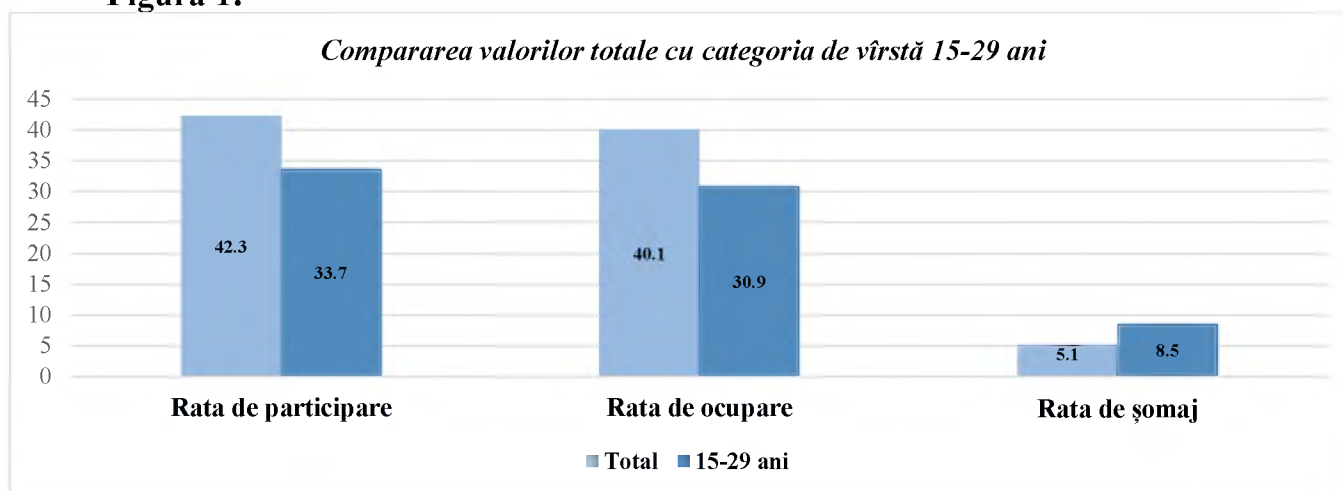
8,5%. Astfel, analiza acestor date scoate în evidență vulnerabilitatea populației tinere pe piața forței de muncă în comparație cu celelalte categorii de vîrstă. (Tabelul 1, Figura 1).

**Tabelul 1:** Date statistice privind ocuparea forței de muncă, %

Indicatori	Total	Gen		Medii de reședință		Vîrstă		
		F	B	Urban	Rural	15-29	15-64	16-58/63 (leg. naț)
<i>Rata de participare</i>	42,3	38,2	47,0	49,4	37,6	33,7	49,4	52,6
<i>Rata de ocupare</i>	40,1	36,5	44,2	47,0	35,6	30,9	46,8	49,8
<i>Rata șomajului</i>	5,1	4,4	5,8	4,9	5,3	8,5	-	-

Sursa: BNS

**Figura 1:**



Sursa: BNS

O altă categorie vulnerabilă pe piața muncii sunt și persoanele cu dizabilități. Conform datelor BNS, *rata de participare* a persoanelor cu dizabilități, în anul 2019 a constituit 17,2 % (16,9% - bărbați, 17,5% - femei). După mediul de reședință, 16,6% sunt înregistrați în mediul urban și 17,5% în mediul rural.

Totodată, *rata de ocupare* a acestora a constituit 16,5% (15,9% - bărbați și 17,2% - femei). Rata de ocupare a persoanelor cu dizabilități din mediul rural a fost mai înaltă (17,0%) în comparație cu rata pentru cele din mediul urban (15,6%). Ce ține de *rata de șomaj*, printre persoanele cu dizabilități, aceasta a constituit 3,8%, inclusiv 5,6% la bărbați și 1,9% la femei.

Conform datelor ANOFM, în perioada de raportare au fost înregistrați cu statut de șomer 529 de persoane cu dizabilități, dintre care 194 persoane au fost plasate în câmpul muncii (36,6%).

Deși, numărul șomerilor, estimat conform definiției Biroului Internațional al Muncii, în anul 2019 a fost de 46,9 mii persoane, din datele ANOFM se atestă o descreștere a numărului șomerilor înregistrați. Astfel, numărul șomerilor diminuându-se de la 35,5 mii în anul 2018 la 31,4 mii în anul 2019, ceea ce constituie cca 11,5 % (Tabelul 2).

**Tabelul 2:** Șomeri înregistrați / Șomeri plasați pe gen

<b>Ani</b>	<b>2017</b>			<b>2018</b>			<b>2019</b>		
	<i>Total/Gen</i>	<i>Total</i>	<i>B</i>	<i>F</i>	<i>Total</i>	<i>B</i>	<i>F</i>	<i>Total</i>	<i>B</i>
<b>Șomeri înregistrați</b> (mii persoane)	42,1	22,5	19,6	35,5	18,7	16,8	31,4	16,6	14,8
<b>Șomeri plasați</b> (mii persoane)	16,7	8,8	7,9	14,7	7,4	7,3	11,2	5,8	5,4
<b>Pondereea plasării %</b>	39,7			41,4			35,6		

*Sursa: ANOFM*

Din distribuția persoanelor ocupate pe activități economice rezultă că fiecare a 5-a persoană activă în sectorul agricol (21,0%). Totodată, ponderea activităților non-agricole a fost de 79,0%

În repartizarea după forme de proprietate 70,7% din populația ocupată a activat în sectorul privat și 29,3% - în sectorul public.

În perioada de raportare, în sectorul informal au lucrat 16,8% din totalul persoanelor ocupate în economie (în 2018 – 16,9%), iar 21,1% au avut un loc de muncă informal (în 2018 – 38,5%). Din numărul persoanelor ocupate informal salariații au alcătuit 26,0%.

Din totalul salariaților 7,7% aveau un loc de muncă informal. Salariu „în plic” primeau 7,8% din salariați, iar cele mai mari ponderi ale acestora se estimează pentru activitățile din agricultură (50,6%), comerț (15,3%), industrie (14,2%) și construcții (6,6%).

Din datele prezentate de ANOFM, din numărul total de șomeri plasați în câmpul muncii (11246 persoane), preponderent aceștia au fost plasați în industrie, - 4087 persoane (cca 36%), urmați de cei plasați în agricultură, - 1466 persoane (cca 13%) și comerț cu ridicata și amănuntul, - 1290 persoane (cca 11%).

În 2019, ponderea tinerilor NEET a constituit 19,5% din numărul total de tineri cu vârsta de 15-24 ani, 27,4% - în rândul tinerilor de 15-29 ani și, respectiv, 30,8% în rândul celor de 15-34 ani. Indicatorul dat înregistrează valori mai mari în rândul femeilor (40,3%) în comparație cu bărbații (21,2%)<sup>3</sup>.

O provocare pentru piața muncii din Republica Moldova o reprezintă numărul locurilor de muncă vacante, înregistrate și neocupate. Conform datelor ANOFM, au fost înregistrate 34,2 mii locuri de muncă vacante, cu 30,5% mai puține comparativ cu anul 2018, cea mai mare parte a acestora se adresează persoanelor cu nivel de instruire profesional tehnic secundar, mediu general și pentru muncitorii necalificați (cca 74%). Totodată, cca 26% din locurile de muncă vacante se adresează persoanelor cu nivel de instruire superior și profesional tehnic postsecundar (pentru funcționari).

Totodată, cele mai multe locuri vacante sunt înregistrate în industria prelucrătoare și extractivă, la polul opus fiind activitățile financiare.

<sup>3</sup> Notă analitică: Forța de muncă în Republica Moldova: ocuparea și șomajul în anul 2019

### **III. Analiza Raportului privind realizarea pe anul 2019 a SNOFM 2017-2021**

Prezentul Raport este elaborat în vederea monitorizării realizării pe anul 2019 a Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. Reieșind din faptul că pentru anul 2019 nu a fost aprobat un Plan de Acțiuni, raportul a fost elaborat avînd la bază Matricea generală de acțiuni pentru perioada 2017-2021

La baza Raportului dat au stat cele patru priorități ale SNOFM, și anume:

- Crearea oportunităților de angajare formală, non-discriminatorie și productivă,
- Dezvoltarea capitalului uman pentru șanse sporite de angajare,
- O mai bună guvernare a pieței muncii,
- Valorificarea potențialului migrației pentru dezvoltare durabilă.

1. Direcțiile de acțiuni ale **Priorității nr.1** au avut ca scop crearea locurilor de muncă atît la nivel central cît și local, acțiuni care promovează angajarea formală și combaterea muncii nedeclarate, la fel și asigurarea funcționalității Observatorului Pieței muncii și sporirea capacităților de colectare, analiză a datelor și prognoze pe piața muncii.

Aceste direcții au fost realizate printr-o serie de acțiuni, implementate de către Ministerul Economiei și Infrastructurii, inclusiv prin intermediul Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, de Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, inclusiv prin intermediul instituțiilor sale subordonate (ANOFM, ISM).

Urmare a implementării acțiunilor, în anul 2019 a fost:

- acceptați 3 agenți economici pentru a beneficia de subvenționarea pentru a crea 793 de noi locuri de muncă, subvenții în mărime de 29,3 mil. lei;
- acordat sprijin financiar, granturi, subvenții în valoare de peste 1 mlrd. lei, prin diverse programe, destinate femeilor, tinerilor, producătorilor agricoli, fermierilor. Totodată, acordarea acestor facilități financiare au contribuit la crearea a peste 5000 locuri de muncă noi;
- construite 5 obiecte de infrastructură, din care 4 segmente de drum cu lungime totală de 6,14 km și un pod de acces în sumă totală de 15 856 012 lei;
- lansată activitatea Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social.

2. **Prioritatea nr. 2** cuprinde 4 direcții de acțiuni, care au drept țintă creșterea atractivității, relevanței și inclusivității sistemului de formare profesională, promovarea accesului și participării adulților la procesul de învățare pe tot parcursul vieții, informarea despre importanța învățării pe tot parcursul vieții.

Aceste direcții de acțiuni au fost implementate, în mare parte de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.

În anul 2018, întru realizarea acestei priorități au fost întreprinse o serie de măsuri, precum:

- au fost operate completări la Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor; au fost repartizați în câmpul muncii 703 tineri specialiști din învățămîntul pedagogic; au fost elaborate și puse în aplicare 41 de Standarde de calificare pentru învățămîntul

profesional tehnic și superior pentru 5 domenii de formare profesională din cadrul domeniilor generale de studii;

- au fost desfășurate o serie de acțiuni cu referire la activitatea de voluntariat, urmare cărora au fost certificate 24 instituții gazdă a activității de voluntariat și eliberate 378 de carnete de voluntar instituțiilor acreditate;

- 2 Centre de Excelență au fost reconstruite și asigurate cu condiții adaptate la necesitățile persoanelor cu dizabilități;

- au fost autorizate/acreditate circa 160 programe de formare profesională continuă și coordonate circa 255 programe noi;

- 3 dintre Comitetele sectoriale au implementat 10 proiecte finanțate din bugetul de stat, în valoare de 936 969 lei.

- a fost stabilit cadrul legal cu privire la învățământul dual și organizate diverse acțiuni și măsuri de promovare a aceste forme de învățământ. La moment, în cadrul învățământului dual participă 24 de instituții de învățământ profesional tehnic și 85 de agenți economici, iar numărul de elevi în anul 2019 a ajuns la 930 de elevi.

3. Direcțiile de acțiuni ale **Priorității nr. 3** vizează consolidarea capacității instituționale a actorilor responsabili de elaborarea, implementarea și monitorizarea politicii de ocupare și promovarea oportunităților de angajare decentă prin politici active pe piața muncii extinse și bine țintite.

Acestea au fost realizate printr-o serie de acțiuni, implementate de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, majoritatea fiind realizate prin intermediul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Printre cele mai importante acțiuni întreprinse întru realizarea acestei priorități a fost intrarea în vigoare și începerea implementării, din data de 10 februarie 2019 a Legii 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj și a procedurilor de implementare a acesteia, care prevede un set de măsuri inovative, totalmente noi de ocupare a forței de muncă.

Astfel, pe parcursul anului au fost acordate un șir de servicii și măsuri de ocupare a forței de muncă. Urmare a acestora au fost înregistrați cu statut de șomer 31,4 mii persoane, dintre care 14,8 fiind femei. Din numărul total de șomeri au fost plasați în câmpul muncii 11,2 mii șomeri, ceea ce constituie circa 35,6 %. Totodată, de servicii de informare și consiliere profesională au beneficiat cca 65,4 mii persoane. De servicii de intermediere a muncii au beneficiat 23 mii persoane.

De formare profesională au beneficiat 1090 persoane, dintre care cca 80% (868) au absolvit cursurile. Din numărul total de absolvenți, 882 persoane au fost plasate în câmpul muncii.

Au beneficiat de servicii de ghidare în carieră 10,1 mii persoane, dintre care 4670 persoane (45,9) sunt cu statut de șomer.

Pe parcursul anului 2019, au beneficiat de ajutor de șomaj 3560 de șomeri și 570 de șomeri au beneficiat de alocație de integrare și reintegrare.

Totodată, pe parcursul anului 2019, au fost acordate agenților economici 25 de subvenții pentru angajarea în câmpul muncii a șomerilor care necesită suport suplimentar pe piața muncii, în valoare totală de 220,2 mii lei. Urmare a acestora au fost angajați 45 de șomeri.

Pe parcursul perioadei de raportare, 2 agenți economici au beneficiat de subvenții pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități, prin care au fost angajate 2 persoane.

Prin măsura de stimulare a mobilității forței de muncă, au fost angajate în câmpul muncii 64 de persoane. De indemnizație unică de încadrare au beneficiat 32 de persoane și de indemnizația unică de instalare 32 persoane.

De servicii de reabilitare profesională au beneficiat 16 șomeri cu dizabilități locomotorii, dintre care 6 femei. Urmare a acestui serviciu a fost angajată în câmpul muncii o persoană

La fel întru realizarea priorității nr. 3, au fost organizate diverse campanii de informare, de sensibilizare, târguri ale locurilor de muncă, atât la nivel național cât și local, cu implicarea agenților economici și instituțiilor de învățământ, în care au fost prezentate diverse oportunități de angajare, inclusiv pentru tineri.

**4. Prioritatea nr. 4** are ca scop reglementarea migrației forței de muncă și valorificarea potențialului migrației. Acțiunile incluse pentru realizarea aceste priorități au fost implementate de diverși actori, precum: Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Afacerilor Interne, Biroul Migrație și Azil, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Biroul Relații cu Diaspora, Organizația pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, ș.a.

Urmare a implementării acțiunilor, în anul 2019 au fost:

- angajați 1567 de lucrători moldoveni, în baza acordului moldo-israelian. În baza acordului moldo-bulgar pe parcursul anului 2019 au fost angajate 58 de persoane
- examinate și înregistrate la ANOFM 5686 contracte individuale de muncă a cetățenilor Republicii Moldova angajați prin intermediul agențiilor private de plasare în câmpul muncii;
- încheiat procesul de semnare a Memorandumului de înțelegere privind implementarea MIR la nivel local;
- înregistrați la STOFM 1029 persoane reîntoarse de peste hotare;
- în cadrul programului de atragere a remitențelor în economie „Pare 1+1”, au beneficiat de finanțare 210 de proiecte, cu crearea a 567 locuri de muncă, în sumă totală de 51,87 mil lei.

#### **IV. Concluzii**

Acțiunile întreprinse în anul 2019, pentru implementarea SNOFM 2017-2021:

- au facilitat crearea locurilor de muncă în zonele rurale și orașele mici datorită programelor de stat pentru susținerea IMM, precum și politica de subvenționare în domeniul agriculturii;
- au contribuit la îmbunătățirea legăturii între piața muncii și sistemul de formare profesională datorită creșterii gradului de implicare a agenților economici în procesul de formare profesională prin elaborarea standardelor ocupaționale și calificărilor;
- au avuta ca scop modernizarea politici de măsuri active pe piața muncii prin implementarea Legii nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurare de șomaj;



- au contribuit la crearea și implementarea instrumentelor care contribuie la o migrație circulară mai sigură a cetățenilor Republicii Moldova, precum sunt acordurile bilaterale cu privire la migrația și reintegrării cetățenilor reîntorși de peste hotare.

În același timp menționăm și provocările ce țin de implementarea Strategiei Naționale pentru Ocuparea Forței de muncă, ca un document strategic de politică intersectorială:

- lipsa practicilor de planificare strategică a politicilor sectoriale în corelare cu Cadrul Bugetar pe Termen mediu, ceea ce contribuie la nerealizarea mai multor acțiuni din cadrul Matriciei de Politici pentru implementarea Strategiei, situația motivată de ministerele de resort prin nealocarea mijloacelor financiare pentru acțiunile pentru care sunt responsabile;
- colaborarea insuficientă între ministerele de resort în procesul de planificare a politicilor sectoriale, ceea ce contribuie la dublarea mai multor activități în cadrul strategiilor sectoriale.

## RAPORT

privind realizarea pe anul 2019 a Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017-2021

Acțiune	Instituții responsabile/parteneri	Rezultate
1	2	3
<b>Obiectiv general. Creșterea nivelului de ocupare formală bazată pe competitivitate economică, competențe și calificări adecvate, în condiții de dezvoltare durabilă și incluzivă</b>		
<b>Prioritatea 1. Crearea oportunităților de angajare formală, nondiscriminatorie și productivă</b>		
<b>Obiectiv specific 1.1. Stimularea creării locurilor de muncă în întreprinderi durabile</b>		
<b>Direcția de acțiune 1.1.1. Elaborarea și aplicarea politicilor stimulatorii de creare a locurilor de muncă la nivel central și local</b>		
Creșterea gradului de implicare a întreprinderilor mici și mijlocii în lanțul valoric	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Camera de Comerț și Industrie; Confederația Națională a Patronatului	Pe parcursul anului 2019 au fost chestionate 61 IMM privind nivelul de cooperare, constingerile și suportul necesar în scopul cooperării companiilor din domeniul agroalimentar cu lanțurile de aprovizionare din RM. Rezultatele au fost prezentate la cea de-a doua Reuniune comună ODIMM, MEI și OCDE a grupului de lucru public-privat privind internaționalizarea și consolidarea legăturilor lanțului de aprovizionare în sectorul procesării produselor alimentare din Republica Moldova, care a avut loc la data de 05.12.2019.
Stabilirea și oferirea stimulentele de natură economică pentru întreprinderile care creează locuri de muncă, finanțează proiecte de cercetare, dezvoltare, implementează tehnologii inovatoare etc.	Ministerul Finanțelor; Ministerul Economiei și Infrastructurii; Confederația Națională a Patronatului	Pe parcursul anului 2019, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind subvenționarea creării locurilor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1145/2017: - au fost acceptate cereri de rezervare a subvențiilor de către 3 agenți economici care, în cazul îndeplinirii tuturor criteriilor, urmează să beneficieze de subvenții în mărime de 29,3 mil. lei pentru crearea a 793 locuri noi de muncă; - a fost aprobată 1 cerere de achitare, respectiv, achitată subvenția pentru 1062 locuri de muncă create în anul 2018.
Elaborarea și promovarea noilor instrumente de susținere a femeilor în afaceri	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii; Confederația Națională a Sindicatelor; Confederația Națională a Patronatului	A fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 478/2019 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 1064/2016 cu privire la aprobarea Programului-pilot „Femei în afaceri”, prin care a fost extinsă perioada de implementare a Programului până în anul 2022. Implementarea Programului „Femei în Afaceri”, care are drept scop finanțarea afacerilor create și gestionate de femei, se caracterizează prin următoarele cifre: -178 proiecte investiționale au fost aprobate spre finanțare. -650 locuri de muncă au fost create și menținute. -Suma granturilor aprobate fiind de 23,37 mln. lei, ceea ce va favoriza investiții în economie de cca 33.05 mln. lei.

1	2	3
		<p>În cadrul Comitetului intern de evaluare a proiectelor investiționale din 27.12.19, au fost aprobate modificări la Manualul Operațional al Programului. Finanțarea în cadrul Componentei III urmează să fie efectuată în anul 2020.</p> <p>În anul 2019 MADRM a încheiat acord de parteneriat cu AO „MEGA” care prevede servicii de asistentă la implementarea proiectului pilot în scopul accesării granturilor pentru dezvoltarea și diversificarea afacerilor femeilor din cele mai vulnerabile localități la schimbările climaterice. Totodată, pe parcursul anului a fost făcută mobilizarea socială, informare în 29 APL-uri incluse în aria proiectului. Cererile de grant vor fi analizate, aprobare și debursate pe parcursul anului 2020.</p>
Dezvoltarea și promovarea noilor programe de dezvoltare a abilităților în rândul tinerilor.	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Economiei și Infrastructurii; Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii; Ministerul Finanțelor	Prin Hotărârea Guvernului nr. 973/2018 a avut loc implementarea Programului-pilot „Start pentru tineri”, fiind înregistrate următoarele rezultate: -1211 tineri au beneficiat de consultații în domeniul antreprenorial. -457 tineri au fost înrolați în procesul de generare de idei (Hackathon). -500 tineri au fost instruiți în domeniul afacerilor. Finanțarea proiectelor investiționale pentru tineri va fi efectuată în trimestrul I anul 2020.
Facilitarea accesului tinerilor la resurse financiare, inclusiv prin programe de antreprenoriat (Programul de granturi)	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;	<p>În scopul dezvoltării abilităților antreprenoriale și de angajare în câmpul muncii în rândul tinerilor au fost semnate 2 contracte de finanțare prin intermediul Programului de Granturi 2019 pentru organizațiile de tineret, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- „Purple Digital School”, unde au fost instruiți 100 de tineri interesați de domeniul digital în 3 subdomenii cerute de angajatori, precum: Web Development, Social Media Management și Design Digital, iar 45 de tineri au fost certificați, dintre care 10 tineri au fost încadrați în câmpul muncii;</li> <li>- „Dezvoltarea oportunităților de educație antreprenorială și inițiere a afacerilor în rândul tinerilor din Republica Moldova”, proiect orientat spre dezvoltarea oportunităților de instruire antreprenorială a cca 400 de tineri (beneficiari direcți) din Republica Moldova prin încurajarea execuției și implementării ideilor de afaceri, educarea abilităților antreprenoriale ale tinerilor din licee și facilitarea accesului acestora la oportunitățile de antreprenoriat.</li> </ul> <p>Prin intermediul Programului „Costești-Capitala Tineretului 2019” au fost realizate următoarele activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Schimb de bune practici prin programul Erasmus+ „Young entrepreneurs” (14-25 ianuarie, Bacău, RO), la care au participat 6 tineri din Republica Moldova. Scopul schimbului de experiență a fost de a instrui tinerii în domeniul antreprenoriatului, precum și de a încuraja/ghida tinerii cu oportunități reduse în deschiderea propriilor afaceri;</li> <li>- Sesiuni de informare a tinerilor privind oportunitățile de antreprenoriat existente. Sesiunile au constituit un spațiu favorabil pentru stimularea creativității și generarea ideilor de afaceri inovatoare și durabile, avind drept obiective: stimularea spiritului de întreprinzător și formarea competențelor antreprenoriale de bază în rândul tinerilor;</li> </ul>

1	2	3
		<p>informarea tinerilor despre oportunitățile de participare economică și posibilitățile de lansare a afacerilor și instruire în domeniul gestionării afacerilor. Exemple de tematici abordate în cadrul seminarelor de instruire au fost: analiza mediului de afaceri; calitățile personale ale unui antreprenor; planificarea unei activități antreprenoriale; structura planului de afaceri; managementul financiar; managementul resurselor umane; activități de marketing; strategii de prezentare a planului de afaceri pentru potențialii finanțatori.</p> <p>Suplimentar a fost susținută organizarea următoarelor activități:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- „Tîrgul Firmelor de Exercițiu”, ediția a XI-a (06.03.2019). scopul evenimentului a fost de a dezvolta aptitudinile antreprenoriale în rîndul elevilor din instituțiile de învățămînt profesional tehnic și de a promova conceptul de „firmă de exercițiu”. La tîrg au fost înscrise 50 de firme de exercițiu participante, din cadru a 13 instituții de învățămînt profesional tehnic.</li> <li>- Concursul Național „Cel mai bun plan de afaceri”, adiția 2019, în partenerial cu Centrul de Educație Antreprenorială și Asistență în Afaceri. Evenimentul a avut drept scop promovarea spiritului antreprenorial în rîndul elevilor din instituțiile de învățămînt tehnic secundar și postsecundar, prin aprecierea celor mai bune planuri de afaceri elaborate de elevi în cadrul disciplinei „Bazele Antreprenoriatului”. Pentru premiarea cîștigătorilor a fost alocată suma de 15 000 lei.</li> </ul> <p>Totodată, MADRM, prin intermediul partenerilor a acordat 9 credite pentru tinerii antreprenori în domeniul agriculturii, în valoare totală de 6 517 521 lei.</p>
<b>Direcția de acțiune 1.1.2. Facilitarea creării locurilor de muncă în zonele rurale și orașele mici</b>		
Dezvoltarea infrastructurii și a parteneriatelor viabile pentru promovarea antreprenoriatului și diversificarea economiei locale	Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; consiliile regionale; primarii; agenții economici; băncile; Confederația Națională a Patronatului; Confederația Națională a Sindicatelor	<p>Au fost construite 5 obiecte de infrastructură, din care 4 segmente de drum cu lungime totală de 6,14 km și un pod de acces în sumă totală de 15 856 012 lei (Contribuția IFAD), suplimentar este în lucru un segment de drum și o rețea de aprovizionare cu apă care va fi finisată în anul 2020.</p> <p>Totodată, pe parcursul anului au fost create 2553 mii de locuri de muncă dintre care 1251 locuri de muncă sezoniere.</p> <p>Totodată, 502 producători agricoli au solicitat subvenții majorate, în sumă de 15,6 mil lei, iar femeilor fermier le revine rol de lider deoarece, ponderea solicitărilor a constituit 51%, fiind urmate de solicitanți pentru producția autohtonă (31%) și tineri fermieri (18%).</p> <p>Astfel, pe următoarele categorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Femei fermier – au solicita subvenții majorate cu 12,0 mil. lei pentru 255 producători agricoli, ceea ce constituie 50,8% din totalul solicitărilor de subvenții majorate;</li> <li>- Producție autohtonă – au solicitat subvenții majorate cu 2,2 mil. lei pentru 155 producători agricoli, ceea ce constituie 30,9% din totalul solicitărilor de subvenții majorate;</li> </ul>

1	2	3
		<p>- Tînăr fermier – au solicitat subvenții majorate cu 1,3 mil. lei pentru 90 producători agricoli, ceea ce constituie 17,9% din totalul solicitărilor de subvenții majorate;</p> <p>- Agricultură ecologică – au solicitat subvenții majorate cu 0,1 mil. lei pentru 2 producători agricoli, ceea ce constituie 0,4% din totalul solicitărilor de subvenții majorate.</p> <p>Vîrsta solicitanților de subvenții variază, astfel că:  18-35 ani – 1520 solicitanți;  36-45 ani – 951 solicitanți;  46-65 ani – 1745 solicitanți;  66 ani și peste – 260 solicitanți.</p> <p>Totodată, în contextul implementării Regulamentului care prevede acordarea subvențiilor în avans pentru proiectele start-up, în anul 2019, MADRM a lansat 3 apeluri de depunere a cererilor. În urma acestor apeluri AIPA a recepționat 63 de cereri de solicitare a subvențiilor în avans, cu planificarea investițiilor în sectorul agricol de cca 55,0 mil lei, ce vor genera creștere a peste 190 locuri noi de muncă. Aportul statului pentru dezvoltarea a 63 proiecte start-up urmează a fi de cca 35,0 mil. lei.</p> <p>Din totalul dosarelor depuse în anul 2019, 37 proiecte start-up sunt administrate de femei-fermieri (59%) și 26 afaceri urmează a fi gestionate de tineri fermieri.</p>
Creșterea oportunităților de ocupare a forței de muncă în domeniul nonagricol	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Urmare implementării Programului „Femei în Afaceri” au fost create 531 locuri de muncă în domeniul nonagricol, ceea ce constituie 90% din totalul proiectelor investiționale aprobate spre finanțare în anul 2019. În cadrul Programului „PARE 1+1”, au fost create 244 locuri de muncă în domeniul nonagricol, constituind 43% din total proiecte investiționale pentru anul 2019.
<b>Direcția de acțiune 1.1.3. Combaterea muncii nedeclarate și promovarea ocupării formale</b>		
Îmbunătățirea cooperării și a schimbului de date între instituțiile statului cu atribuții de prevenire, control și combatere a muncii nedeclarate	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Economiei și Infrastructurii; Inspectoratul de Stat al Muncii; Inspectoratul Fiscal de Stat; Casa Națională de Asigurări Sociale; Confederația Națională a Patronatului; Confederația Națională a Sindicatelor	La data de 22 martie 2019 a fost semnat Acordul de colaborare nr.4 între Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii. Prin Acordul adițional nr.30 din 24 decembrie 2019 privind modificarea Acordului de colaborare nr.4 din 22 martie 2019 au fost stabilite riscurile comune de care se va ghida Inspectoratul de Stat al Muncii și Serviciul Fiscal de Stat la identificarea agenților economici cu risc sporit. Rapoartele privind activitățile de minimizare a practicii de achitare a salariilor „în plic” și a „muncii la negru”, realizate de grupurile multidisciplinare sunt publicate pe site-ul oficial <a href="http://www.sfs.md">www.sfs.md</a> și pot fi accesate la următorul link: <a href="https://www.sfs.md/raportul_general_activitatilor.aspx">https://www.sfs.md/raportul_general_activitatilor.aspx</a> . - În scopul asigurării unei bune administrări fiscale, pe parcursul anului 2019, de către Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii au fost desfășurate 9 ateliere de lucru cu participarea 360 de agenți economici și 159 funcționarilor fiscali. De asemenea, în baza Acordului de colaborare privind utilizarea platformei de interoperabilitate (MConnect) nr.3009-52 din 15 decembrie 2015, în contextul

1	2	3
		<p>prevenirii și combaterii muncii nedeclarate, pe parcursul anului 2019, au fost semnate 8 anexe tehnice privind schimbul de informații prin intermediul platformei MConnect cu: organizatorii jocurilor de noroc, agenții economici deținători de terminale Cash IN și POS, Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Națională de Asigurări în Medicină (IRM19), Moldova IT Park, Consiliul municipal Chișinău și Ministerul Finanțelor (contractele de achiziții). <i>Informativ:</i> Prin Ordinul comun nr.393 al Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, nr.12-a al Inspectoratul de Stat al Muncii, nr. 82 al Inspectoratului General al Poliției, nr. 150 al Confederației Naționale al Sindicatelor din Moldova din 05 mai 2015 a fost aprobat Regulamentul comun privind activitatea echipelor multidisciplinare, care stabilește modul de organizare a interacțiunii în cadrul echipelor multidisciplinare în scopul prevenirii și combaterii fenomenului achitării salariilor „în plic” și „muncii la negru”.</p> <p>Ulterior, prin Ordinul comun nr.355 al Serviciului Fiscal de Stat și nr. 20A al Inspectoratului de Stat al Muncii din 29 iunie 2018 a fost creat grupul de lucru responsabil de aprecierea riscurilor de achitare a salariului „în plic”.</p>
Implementarea măsurilor de reducere a poverii administrative asupra întreprinderilor	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Finanțelor; Inspectoratul Fiscal de Stat	<p>În vederea implementării măsurilor menite să reducă povara administrativă asupra mediului de afaceri, pe parcursul anului 2020:</p> <p>1. A fost elaborat proiectul de lege privind modificarea unor acte legislative cu referire la patenta de întreprinzător și activitatea independentă (Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, Codul fiscal nr. 1163/1997 ș.a.). Modificările propuse în proiectul de lege vizează următoarele: - elaborarea regimului antreprenorial al activității independente (AI) ca formă de antreprenoriat desfășurată de o persoană fizică (neînregistrată conform Legii nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor fizice și întreprinzătorilor individuali), pentru inițierea căreia se obține actul permisiv - permisul pentru AI; - eliberarea patentei de întreprinzător și a permisului pentru AI prin intermediul SIA GEAP; - introducerea unui instrument care ar permite estimarea vânzărilor pe patentă în comerț fără introducerea echipamentelor de casă și control; - elaborarea unui set de prevederi, care să stimuleze migrarea titularilor de patentă în comerțul cu amănuntul către AI sau alte forme de antreprenoriat; - eliminarea confuziilor privind prioritatea obținerii patentei, urmată de notificarea APL privind inițierea activității în comerț (după caz), - revizuirea activităților desfășurate pe patentă de întreprinzător și a taxelor pe patentă.</p> <p>2. A fost elaborat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior, nr. unic 566/MEI/2019. Modificările propuse în proiectul de lege vizează următoarele: - simplificarea înțelegerii procesului de notificare privind inițierea activității de comerț prin expunerea explicită a acesteia, modificarea noțiunilor aplicabile, și excluderea lipsei de reacție din partea autorităților administrației publice locale prin instituirea principiilor aprobării tacite și interpretării</p>

1	2	3
		<p>ambiguităților legislative în favoarea business-ului; - soluționarea unei serii de probleme de implementare practică a Legii nr.231/2010 care pot fi rezumate la posibilitatea interpretării eronate, înțelegere greșită sau mimare a acesteia în aplicarea practică a legii, precum și neconcordanțele dintre prevederile legale și soluțiile de implementare a acesteia; - minimizarea contactului direct dintre funcționarii publici și antreprenori, urmare instituirii la nivel de lege a Nomenclatorului unităților comerciale care va permite antreprenorilor să găsească atât genul de activitate supus notificării, cât și unitatea comercială aferentă într-un singur act normativ ceea ce reduce simțitor riscul de comportament corupțional; - fortificarea atractivității depunerii on-line a notificărilor care va duce la creșterea percepției pozitive a procedurii de notificare analizată prin prisma raportului Cost of Doing Business.</p> <p>3. A fost promovat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător, nr. unic 538/MEI/2019, în scopul implementării unui mecanism eficient de evaluare a performanțelor organelor cu funcții de control și micșorării constante a presiunii asupra mediului de afaceri.</p> <p>4. A fost elaborat și promovat proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri ale Guvernului, număr unic 536/MEI/2019, în vederea excluderii barierelor normative cu privire la importul și comercializarea unor mărfuri de uz personal folosite și ajustării listei de produse foste în folosință ce cad sub interdicția de import și comercializare.</p> <p>Totodată, în scopul asigurării unor condiții clare, echitabile și competitive de dezvoltare a mediului de afaceri, precum și simplificarea mecanismelor fiscale naționale, prin Legea cu privire la modificarea unor acte legislative nr. 171/2019 (ce vizează politica fiscală și vamală pentru anul 2020) au fost operate următoarele modificări cu impact pozitiv asupra mediului de afaceri:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- anularea obligației de înregistrare a facturilor fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale;</li> <li>- unificarea termenului de declarare și achitare a impozitului pe bunuri imobiliare la data de 25 septembrie;</li> <li>- modificarea termenului de achitare a accizelor cu stabilirea termenului de 25 a lunii următoare celei în care a fost scoasă marfa accizată din antrepozit;</li> <li>- modificarea termenului de achitare a TVA pentru serviciile importate la data de 25 a lunii următoare celei de efectuare a importului sau de achitare. Totodată, în contextul simplificării procedurilor fiscale:</li> <li>- prin Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr.588 din 19 decembrie 2019 a fost lansat în exploatare industrială modulul „Cont unic” integrat cu serviciul guvernamental MPay, care permite achitarea obligațiilor fiscale printr-un singur instrument prin intermediul Serviciului Guvernamental electronic „MPay”;</li> </ul>

1	2	3
		<p>- prin Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr.627 din 31 decembrie 2019, a fost lansat în exploatare industrială subsistemul „e-Commerce-VAT”, pus la dispoziția companiilor străine obligate să se înregistreze la Serviciul Fiscal de Stat în scopul impunerii cu TVA a serviciilor livrate persoanelor fizice.</p> <p>- în cadrul serviciilor „Impozitul pe venit pentru predarea în posesie și/sau folosință a imobilului” și „Impozitul funciar” a fost implementată metoda de achitare prin serviciul guvernamental MPay.</p>
<b>Direcția de acțiune 1.1.4. Promovarea economiei sociale</b>		
Dezvoltarea cadrului legal privind economia socială și antreprenoriatul social	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Finanțelor	Prin Legea nr. 223/2017 privind modificarea și completarea unor acte legislative, a fost introdusă baza legislativă pentru dezvoltarea antreprenoriatului social. Concomitent, prin Hotărârea Guvernului nr. 1165/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale pentru Antreprenoriatul Social și a listei genurilor de activitate ce constituie activități de antreprenoriat social, se asigură platforma de interacțiune a factorilor implicați în acest circuit. Prin Ordinul ministrului economiei și infrastructurii nr. 130/2019 cu privire la instituirea Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social, a fost demarată activitatea platformei date.
Creșterea gradului de conștientizare și informare a agenților economici și publicului larg cu privire la efectele economiei sociale	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; Confederația Națională a Patronatului; Confederația Națională a Sindicatelor	<p>1. La data de 13.07.2019 a fost desfășurată ședința de lansare a activității Comisiei Naționale pentru Antreprenoriat Social.</p> <p>2. În cadrul ședinței Comisiei din 17.09.2019 a fost creat Grupul de lucru (GL) pentru analiza activității persoanelor juridice cu statut de întreprindere socială sau întreprindere socială de inserție, precum și prezentat Raportul de Analiză privind situația actuală și provocările în ceea ce privește dezvoltarea antreprenoriatului social în Republica Moldova.</p> <p>3. La data de 12.12.2019 pe platforma MEI, cu participarea membrilor desemnați ai GL cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) a fost organizat atelierul de lucru cu tematica „Măsuri de sprijin și încurajare a antreprenoriatului social în Republica Moldova”, în cadrul căruia au fost discutate necesitățile de sprijin pentru întreprinderile sociale de inserție care pot fi oferite de către Guvernul Republicii Moldova prin intermediul unui Program de stat.</p> <p>4. În cadrul ședinței GL din 23.01.2020 a fost examinat proiectul Planului de acțiuni pentru dezvoltarea antreprenoriatului social pentru anii 2020-2025.</p>
Dezvoltarea capacităților autorităților publice locale pentru promovarea întreprinderilor sociale	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Congresul Autorităților Publice Locale; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; subdiviziunile teritoriale de ocupare a forței de muncă	La ședințele din 13.07.2019, 17.09.2019, 12.12.2019 și 23.01.2020 desfășurate de către MEI, din partea Congresului Autorităților Locale din Moldova a participat un reprezentant al acestuia în procesul de promovare a antreprenoriatului social. Conform Acțiunii 4.5.11 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anii 2020-2023, este planificat elaborarea și implementarea până la finele lunii Decembrie 2023, a unui Program de sprijin și încurajare a antreprenoriatului social.
<b>Obiectiv specific 1.2. Asigurarea unui suport statistic solid pentru cercetare, analiză și o mai bună integrare a obiectivelor de ocupare sensibile la gen în</b>		



1	2	3
<b>programele naționale de dezvoltare economică, corespunzător Obiectivului de dezvoltare durabilă 8</b>		
<b>Direcția de acțiune 1.2.1. Înființarea unui observator al pieței muncii pentru efectuarea analizelor în domeniile economic, ocuparea forței de muncă, demografie, resurse umane și prognoze ale pieței muncii</b>		
Consolidarea capacităților resurselor umane implicate în activitatea Observatorului Pieței Muncii	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; Biroul Național de Statistică	Au fost organizate, în special, cu suportul partenerilor externi de dezvoltare, precum este ETF, un șir de formări pentru angajații Observatorului Pieței Muncii. Spre exemplu, urmare a instruirii angajații Observatorului au elaborat Nota analitică Cererea și oferta pieței muncii în ultimii 5 ani. Studiul a fost plasat pe pagina web ANOFM. În continuare mai este necesară instruirea angajaților, precum și atragerea persoanelor cu studii respective (analisti, sociologi) în activitatea Observatorului, ceea ce va permite formarea unei echipe care ar putea răspunde solicitărilor către Observator în elaborarea studiilor, analizelor, etc.
<b>Direcția de acțiune 1.2.4. Dezvoltarea capacităților de cercetare, analiză și integrare a dimensiunii de gen în politicile sectoriale</b>		
Dezvoltarea și introducerea metodologiilor de integrare a dimensiunii de gen și respectarea drepturilor omului în politici de ocupare	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Organizația Internațională a Muncii	Toate datele prezentate și regăsite în politicile de ocupare sunt analizate din punct de vedere sensibil la dimensiunea de gen.
<b>Prioritatea 2. Dezvoltarea capitalului uman pentru șanse sporite de angajare</b>		
<b>Obiectivul specific 2.1. Creșterea atractivității, relevanței și incluzivității sistemului de formare profesională</b>		
<b>Direcția de acțiune 2.1.1. Consolidarea legăturii dintre piața muncii și sistemul de formare profesională din Republica Moldova</b>		
Actualizarea nomenclatoarelor domeniilor de formare profesională, profesiilor și meseriilor în funcție de cererea pieței muncii	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	Nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialiștilor și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, a fost actualizat cu 2 noi calificări: Operator recepție și Tehnician mecatronică. Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și al meseriilor/profesiilor, a fost completat cu calificarea: Electromecanic la instalarea și întreținerea utilajului industrial.
Monitorizarea procesului de angajare în câmpul muncii a absolvenților	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; instituțiile de învățământ	MECC monitorizează anual procesul de angajare în câmpul muncii a tinerilor specialiști din învățământul pedagogic. Astfel, în rezultatul monitorizării acestui proces, MECC elaborează Raportul anual privind rezultatele monitorizării procesului de repartizare în câmpul muncii a tinerilor specialiști.
Monitorizarea și evaluarea periodică a mecanismului de repartizare, angajare și acordare a facilităților tinerilor specialiști, absolvenților învățământului pedagogic și medical	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;	În anul 2019 au fost repartizați în câmpul muncii 703 tineri specialiști, dintre care, de facto, au ajuns la locul de muncă și s-au angajat doar 290 de absolvenți. Toți 290 de tineri specialiști, angajași prin repartizare, beneficiază de facilități conform legislației.
Crearea cadrului legal adecvat dezvoltării organizaționale a	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	În temeiul Legii nr. 244/2017 cu privire la Comitetele sectoriale pentru formarea profesională, în anul 2019 s-a constituit Comitetul sectorial pentru formarea

1	2	3
comitetelor sectoriale		<p>profesională în domeniul distribuției apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare. Astfel la moment sunt înregistrate cu statut de persoană juridică 6 Comitete sectoriale, după cum urmează: în ramura construcțiilor, în agricultură și industria alimentară, în ramura industria ușoară, în comerț, hoteluri și restaurante, în domeniu intermediere financiare și asigurări, tranzacții imobiliare și în domeniul distribuției apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare.</p> <p>Pe parcursul anului 2019, 3 dintre Comitetele sectoriale (din sectorul comerț, hoteluri și restaurante, agricultură și industria alimentară și în ramura intermediere financiare și asigurări, tranzacții imobiliare) au implementat 10 proiecte finanțate din bugetul de stat, conform Regulamentului cu privire la modul de finanțare din bugetul de stat a proiectelor desfășurate de comitetele sectoriale pentru formarea profesională, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 253/2018, cu un buget de 936 969 lei.</p>
Elaborarea standardelor ocupaționale	<p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; Ministerul Economiei și Infrastructurii;</p>	<p>În vederea dezvoltării Cadrului Național al Calificării, Comitetele sectoriale au elaborat 6 standarde ocupaționale și au validat circa 10 standarde de calificare. Totodată, în 2019 au fost organizate 2 instruirii cu scopul dezvoltării competențelor Comitetele sectoriale în elaborarea standardelor ocupaționale, unde au fost instruiți 15 formatori în domeniul agricol și 20 formatori în domeniu comerț, hoteluri și restaurante.</p> <p>Standardele ocupaționale elaborate au fost finanțate din mijloace financiare oferite de donatori.</p> <p>Mijloacele financiare din bugetul de stat pentru acțiunea dată nu au fost cheltuiți, deoarece nu a avut loc licitația publică demarată în luna aprilie, din considerentul că, unul din Comitetele sectoriale a solicitat o sumă dublă față de cea stabilită de minister, iar celelalte Comitete sectoriale nu au participat la licitație, astfel, circa 1,1 mln lei au fost restituiți bugetului statului.</p>
Monitorizarea transpunerii standardelor ocupaționale în curriculum	<p>Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării</p>	<p>În baza standardelor ocupaționale/profilurilor ocupaționale elaborate în perioada de referință au fost elaborate și puse în aplicare 41 de Standarde de calificare pentru învățământul profesional tehnic și superior pentru 5 domenii de formare profesională din cadrul domeniilor generale de studii:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tehnologii ale informației și comunicațiilor – 16 standarde de calificare;</li> <li>2. Educație- 11 standarde de calificare;</li> <li>3. Medicină- 8 standarde de calificare;</li> <li>4. Inginerie, prelucrare și construcții- 5 standarde de calificare;</li> <li>5. Servicii - 1 standard de calificare.</li> </ol> <p>Standardele de calificare se elaborează în baza solicitărilor pieței muncii și stau la baza elaborării/modificării Curricula.</p>
Promovarea susținută a activității de voluntariat	<p>Ministerul Educației, Culturii și Cercetării;</p>	<p>În cadrul Programului de Granturi 2019 pentru organizațiile de tineret au fost semnate 3 contracte de finanțare a proiectelor care au avut ca scop promovarea voluntariatului</p>

1	2	3
		<p>printre care:</p> <p>1) „Festivalul Voluntarilor 2019”, realizat în parteneriat cu Fundația „Youth Development for Inovation”, care a avut drept scop consolidarea culturii voluntariatului în Republica Moldova și creșterea numărului de persoane implicate în acțiuni de voluntariat, inclusiv din grupurile vulnerabile (tineri cu dizabilități, tineri din centrele de plasament, minorități etnice, etc). Totodată, recunoașterea publică a meritelor voluntarilor a avut loc inclusiv prin premierea acestora la sfârșitul anului calendaristic. Categoriile de premiere au fost următoarele:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cea mai activa Organizație/ Asociație Obștească, care promovează voluntariatul în Republica Moldova;</li> <li>2. Cel mai activ voluntar/Coordonator de voluntari;</li> <li>3. Cel mai activ _jurnalist/blogger care a promovat voluntariatul pe parcursul anului 2019;</li> <li>4. Cel mai bun eseu la tema: „Importanța activităților de voluntariat pentru educație și formare profesională”;</li> <li>5. Voluntariatul promovat prin intermediul multimedia, secțiune foto și video;</li> <li>6. Cel mai activ grup de inițiativă, care a promovat voluntariatul pe parcursul anului 2019;</li> <li>7. Cel mai bun proiect/activitate/acțiune de voluntariat realizată în 2019;</li> <li>8. Cea mai activă companie implicată în acțiuni de voluntariat și responsabilitate social-corporativă pe parcursul anului 2019;</li> <li>9. „Ambasadorul Voluntarului” – persoanele publice fac voluntariat.</li> </ol> <p>2) „Wave Week Moldova”, realizat în parteneriat cu Asociația pentru Dezvoltare Creativă, care a avut drept scop promovarea cetățeniei și participării active a tinerilor în dezvoltarea comunităților prin capacitatea și motivarea acestora de a implementa activități de voluntariat. Astfel, în cadrul proiectului cca 100 de tineri au fost abilitați cu competențe și cunoștințe în managementul unui proiect și colectare de fonduri, voluntariat și participarea activă la nivel de comunitate.</p> <p>3) „BE.DO.HAVE.2019”, realizat în parteneriat cu Centrul Cultural Evreiesc „KEDEM”, care a avut drept scop promovarea și răspândirea culturii voluntariatului prin implicarea a 100 de tineri voluntari în elaborarea a 12 proiecte sociale, care să răspundă nevoilor societății din Republica Moldova, cu implicarea ulterioară la partea de implementarea a 200 de tineri voluntari interesați.</p> <p>Prin intermediul Programului „Costești-Capitala Tineretului 2019” a fost susținută realizarea activității de salubritate „Botna – Rîul meu, Mîndria mea”, care a avut drept scop motivarea tinerilor de a se implica în viața comunității, curățind de deșeurile o porțiune a afluentului râului Botna. În cadrul activității au participat peste 50 de tineri.</p> <p>Pe parcursul anului 2019 au fost organizate 2 ședințe ale Comisiei de certificare, în</p>

1	2	3
		cadru cărora au fost certificate 24 instituții gazdă a activității de voluntariat și eliberate 378 de carnet de voluntar instituțiilor acreditate. Astfel, pe parcursul anilor 2015-2019 a fost înregistrat un număr de 2203 de voluntari ce dețin carnet de voluntar.
<b>Direcția de acțiune 2.1.2. Îmbunătățirea imaginii învățământului profesional-tehnic și promovarea acestuia</b>		
Formarea profesională continuă a cadrelor didactice din învățământul profesional tehnic	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Camera de Comerț și Industrie; Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional	Anual cadrele didactice și manageriale sunt formate pe diverse arii de formare profesională. În anul de studii 2018-2019, în mare măsură aceștia s-au focusat pe managementul calității, managementul curriculumului, precum și în domeniul evaluării competențelor elevilor din învățământul profesional tehnic. În anul 2019 au fost organizate și desfășurate sesiuni de formare în următoarele domenii: formarea formatorilor/cadrelor didactice la disciplinele de cultură generală; formări pentru cadrele didactice de specialitate pe domeniul de specializare al Centrului de excelență în domeniile ce țin de formarea continuă; instruire pentru Centrele de Excelență în utilizarea instrumentelor pentru elaborarea materialelor digitale (40 de cadre didactice); certificarea a 79 de maiștri în producție, inclusiv maiștri instructori pentru examenul de calificare în cadrul învățământului dual.
Informarea publicului larg cu privire la rezultatele reformelor promovate în cadrul învățământului profesional tehnic	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	În anul de referință, au fost organizate 2 campanii naționale. În anul 2019, cca 450 de elevi viitori absolvenți ai treptei gimnaziale și liceale din Republica Moldova, care urmează să aleagă o cale profesională, au participat la Ziua Învățământului Dual, desfășurată la Orhei, Cahul și Chișinău, cu scop de a afla ce oportunități le oferă învățământul dual. În cadrul evenimentului, elevii au fost provocați de organizatori să realizeze procesele de lucru din diverse domenii ca Industria Alimentară, Transport, IT și Comunicații, Energetică, Industria ușoară și chiar Agricultură. Totodată, în vederea promovării învățământului profesional tehnic, au fost organizate mai multe evenimente publice: dezbateri publice axate pe promovarea reformei ÎPT, Formul meseriilor, concursuri cu implicarea elevilor (Cel mai bun Plan de afaceri, Tîrgul firmelor de exercițiu, Cel mai iscusit tăietor de viță de vie, Cel mai bun din meserie, etc.) și a cadrelor didactice (Concursul cel mai bun maestru instructor), campionatul Gastronomic internațional.
<b>Direcția de acțiune 2.1.3. Perfecționarea aptitudinilor practice ale absolvenților utilizând formele de instruire prin stagiere, ucenicie la locul de muncă pentru facilitarea tranziției școlă-piața muncii</b>		
Responsabilizarea și stimularea întreprinderilor în instruirea la locul de muncă	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Camera de Comerț și Industrie	În cadrul învățământului dual participă 24 de instituții de învățământ profesional tehnic și 85 de agenți economici, iar numărul de elevi în anul 2019 a ajuns la 930 de elevi (841 elevi la nivel profesional secundar, iar 99 la nivelul post-secundar).
<b>Direcția de acțiune 2.1.4. Asigurarea accesului grupurilor vulnerabile la educație și formare profesională</b>		
Monitorizarea și controlul	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	În subordinea MECC sunt 8 Centre de Excelență, dintre care în 4 Centre procesul de reconstrucție s-a finalizat (Centrul de excelență în informatică și tehnologii

1	2	3
procesului de asigurare a accesului fizic al persoanelor cu dizabilități în instituțiile de învățământ		informaționale, Centrul de excelență în transporturi, Centrul de excelență în servicii și prelucrarea alimentelor, Centrul de excelență în industria ușoară). În proces de reconstrucție se află și celelalte 4 Centre de excelență cu 5 sedii. La finalizarea lucrărilor de reconstrucție, acestea vor avea condiții adecvate din perspectiva asigurării accesului în instituție a persoanelor cu dizabilități și CES.
Asigurarea instituțiilor de învățământ profesional cu resurse didactice, echipamente, programe, condiții adaptate la necesitățile persoanelor cu dizabilități	Ministerul Educației, Culturii și Cercetării	În 4 Centre de excelență (Centrul de excelență în informatică și tehnologii informaționale, Centrul de excelență în transporturi, Centrul de excelență în servicii și prelucrarea alimentelor, Centrul de excelență în industria ușoară) sunt asigurate cu condiții adaptate la necesitățile persoanelor cu dizabilități.
<b>Prioritatea 3. O mai bună guvernare a pieței muncii</b>		
<b>Obiectiv specific 3.1. Consolidarea capacității instituționale a actorilor responsabili de elaborarea, implementarea și monitorizarea politicii de ocupare</b>		
<b>Direcția de acțiune 3.1.3. O mai bună reglementare a activității agenților private de ocupare</b>		
Revizuirea și modificarea cadrului legislativ privind funcționarea agențiilor private de ocupare	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	În vederea îmbunătățirii activității agențiilor private de ocupare, a fost elaborat un pachet de modificare a unei serii de acte normative (Legea nr.105/2018 privind ocuparea forței de muncă și asigurare de șomaj; Legea nr.140/2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii; Legea nr.131/2012 privind controlul de stat). Pachetul de modificare a unor acte normative a fost supus avizării și urmează a fi aprobat de către Guvern. Totodată, urmare a aprobării și adoptării pachetului de modificare va fi elaborat cadrul normativ secundar de punere în aplicare.
<b>Direcția de acțiune 3.2.2. Diversificarea serviciilor și extinderea pachetelor personalizate de ocupare pentru grupurile vulnerabile</b>		
Implementarea programelor de stimulare a angajatorilor pentru adaptarea locurilor de muncă și angajarea persoanelor cu dizabilități	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Conform art. 38 din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj au beneficiat de subvenții pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă 2 agenți economici care au angajat în muncă 2 persoane cu dizabilități. Alte 6 dosare au fost examinate și acceptate la Comisia multidisciplinară la finele anului 2019 și vor fi finanțate odată cu organizarea și efectuarea investițiilor corespunzătoare ei.
Dezvoltarea serviciilor de reabilitare profesională a persoanelor cu dizabilități	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 272 din 03.05.2017 cu privire la prestarea serviciilor de reabilitare profesională în cadrul Centrului Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare (CREPOR), pot beneficia de servicii de reabilitare profesională persoanele cu dizabilități locomotorii, care sînt în căutarea unui loc de muncă și se află în evidență cu statut de șomer la subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă (STOFM) necesitînd restabilirea, recuperarea sau compensarea funcțiilor dereglate ale organismului și a capacității de muncă. Astfel, 16 șomeri cu dizabilități locomotorii au fost direcționați de către STOFM și au beneficiat de servicii de reabilitare profesională, din care 6 femei (37,5% femei), cheltuielile au fost suportate de către CREPOR. Totodată, 1 persoană cu dizabilități locomotorii a fost angajată ca urmare a serviciilor

1	2	3
		de reabilitare profesională. Ceilalți șomeri sunt în evidență și continuă să beneficieze de suport la angajare.
Implementarea măsurilor de sensibilizare a angajatorilor, partenerilor sociali cu privire la dreptul la angajare a persoanelor cu dizabilități	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	În contextul marcării la 3 decembrie a Zilei Internaționale a Persoanelor cu Dizabilități, în perioada 02 decembrie - 06 decembrie 2019, au fost organizate 89 de activități la care au participat 735 persoane, dintre care 346 persoane cu dizabilități (47%). Tot în această perioadă au fost organizate 21 activități cu scop de sensibilizare și promovare a drepturilor persoanelor cu dizabilități, în special dreptul la muncă, cu participarea a 241 de agenți economici. Agenții economici au fost informați despre măsurile active de ocupare a forței de muncă implementate, printre care subvenționarea angajatorilor care angajează persoane cu dizabilități din rândurile șomerilor și acordarea subvențiilor pentru crearea sau adaptarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități.
<b>Direcția de acțiune 3.2.3. Îmbunătățirea monitorizării și evaluării sensibile la dimensiunea de gen a măsurilor de ocupare</b>		
Dezvoltarea și aplicarea Metodologiilor de evaluare a impactului măsurilor active de ocupare a forței de muncă sensibile la gen	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Prin Ordinul MSMPS nr.435 din 05 aprilie 2019 a fost aprobată Procedură de monitorizare a pieței muncii, care prevede și procedura evaluării impactului măsurilor active de ocupare a forței de muncă. Primă evaluare a impactului măsurilor active va fi realizată în 3-4 ani după implementarea Legii nr.105/2018.
<b>Prioritatea 4. Valorificarea potențialului migrației pentru dezvoltarea durabilă</b>		
<b>Direcția de acțiune 4.1. Consolidarea cadrului instituțional și legislativ necesar pentru gestionarea procesului migrației forței de muncă</b>		
Dezvoltarea cooperării bilaterale în vederea semnării acordurilor privind securitatea socială a lucrătorilor migranți cu principalele trei țări de destinație (Rusia, Italia, Israel)	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	Federația Rusă: Proiectul Acordului este în proces de avizare; Italia: Proiectul Acordului privind securitatea socială a fost parafat la 16 mai 2018; Israel: Ultima rundă de negocieri a avut loc în luna februarie 2018. Se constată lipsa interesului din partea Statului Israel. În perioada de referință au fost semnate 5 tratate: Germania – 4 și Turcia – 2 În luna noiembrie 2019 a fost desfășurată prima rundă de negocieri cu Regatul Spaniei. Cu Federația Rusă negocierile au fost planificate pentru luna decembrie 2019, însă, au fost contramandate pentru anul 2020
Încheierea acordurilor de migrație circulară în domenii relevante pentru muncitorii din Moldova	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale	În 2019, a continuat dialogul în vederea semnării acordurilor bilaterale cu principalele state de destinație. Astfel, negocieri indirecte, prin corespondență diplomatică au fost purtate cu Statul Israel în vederea semnării Protocolului B de implementare a Acordului moldo-israelian, în domeniul îngrijirii persoanelor cu dizabilități din Statul Israel. În scopul semnării unui nou Acord au fost purtate discuții cu Federația Rusă. Totodată, a fost inițiat dialogul cu Republica Federală Germană. La moment sunt funcționale 2 acorduri semnate cu Israel și Bulgaria. În baza

1	2	3
		acordului moldo-israelian au fost angajați în 2019 -1567 de lucrători moldoveni. În baza acordului moldo-bulgar pe parcursul anului 2019 au fost angajate 58 de persoane.
Consolidarea capacităților Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă atât în termeni de resurse umane, cât și sub aspect tehnic, în vederea reintegrării eficiente a migranților reveniți pe piața muncii	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Conform prevederilor Legii nr.105/2018 cu privire promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, agențiile private sunt obligate să înregistreze la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă contractele individuale de muncă/proiectele contractelor individuale de muncă și să prezinte trimestrial dări de seamă. Au fost examinate și înregistrate la ANOFM 5686 contracte individuale de muncă a cetățenilor Republicii Moldova angajați prin intermediul agențiilor private de plasare în câmpul muncii (cu 55% mai mult decât în anul 2018). 44 agenții private au prezentat rapoarte statistice cu privire la angajarea cetățenilor moldoveni peste hotare sau cu 22% mai multe decât în anul 2018 (36).
Elaborarea, pilotarea și implementarea sistemului de referire pentru integrarea migranților reveniți, consolidarea capacităților instituțiilor publice centrale și locale vizate în implementarea acestuia	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	<p>În anul 2019 a fost încheiat procesul de semnare a Memorandumului de înțelegere privind implementarea MIR la nivel local. Echipele multidisciplinare din cele 35 raioane implementează MIR în baza Memorandumului semnat la nivel de fiecare raion.</p> <p>Totodată, în vederea monitorizării situației cetățenilor reveniți de peste hotare și evaluarea serviciilor acordate acestora a fost elaborat Raportul de monitorizare privind implementarea MIR pentru anii 2018-2019. Raportul conține concluzii elaborate și recomandări pentru eficientizarea suportului acordat de către instituții la reintegrarea cetățenilor Republicii Moldova.</p> <p>Conform Raportului de monitorizare a implementării MIR, în anul 2019 MECC a acordat suport cetățenilor reveniți pe două dimensiuni:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. recunoașterea actelor și perioadelor de studii pentru copii cetățenilor reînțorși din străinătate în vederea reintegrării acestora în sistemul educațional sau continuării studiilor la alte nivele;</li> <li>2. recunoașterea competențelor migranților obținute în învățământul informal și non-formal.</li> </ol> <p>Astfel, Perioada de studii pe parcursul anului 2019 a fost recunoscută la 426 cetățeni reveniți (în mun. Chișinău la 478), iar Actele de studii la 209 cetățeni reveniți.</p>
<b>Direcția de acțiune 4.2. Diversificarea oportunităților de angajare legală a lucrătorilor migranți</b>		
Consolidarea relațiilor de colaborare dintre agențiile private de ocupare a forței de muncă și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă; agențiile private de ocupare	În 2019 au fost organizate o serie de ședințe și instruiți care au avut drept scop consolidarea relațiilor de colaborare a agențiilor private cu MSMPS, ANOFM dar și alte structuri de stat. Astfel au fost organizate 2 sesiuni de instruiți cu privire la recrutare etică, 4 ședințe, o consultare publică asupra modificărilor normative, dar și interviuri individuale care au stat la baza modificării legislației. Aceste evenimente au contribuit la consolidarea comunicării între ANOFM și agențiile private și colaborării în ceea ce ține anagajarea cetățenilor Republicii Moldova peste hotare.
Diversificarea și îmbunătățirea	Ministerul Sănătății, Muncii și	În scopul susținerii la integrarea pe piața muncii, STOFM au înregistrat 1029

1	2	3
serviciilor prestate migranților reveniți (recalificare, recunoașterea calificărilor, reintegrare etc.)	Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de muncă; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Biroul pentru Relații cu Diaspora; autoritățile publice locale	<p>persoane reîntoarce de peste hotare, cu 10% mai puține decât în anul 2018 (1144 p.). Cei mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova reîntorși de peste hotare și înregistrați cu statut de șomer au venit din Federația Rusă - 483 pers. (47%), Italia - 99 pers. (9,6%), Polonia - 68 pers. (6,6%), Germania - 73 pers. (7%), Turcia - 52 pers. (5%) și Cehia - 44 pers. (4,3%) etc.</p> <p>O pondere mai înaltă a migranților reîntorși se constată în localitățile rurale 60% (616 pers.), din care 20% (205 femei). Au beneficiat de servicii de intermediere 392 migranți reîntorși, în mare parte fiind din localitățile rurale (52%), iar vârsta cuprinsă între 35-49 ani (170 pers.). Au fost susținute la angajarea în muncă 215 persoane reîntoarce (21% din migrații reîntorși), cu 59% mai puține decât în anul 2018 (522 p.).</p> <p>Beneficiari ai serviciilor de informare și consiliere profesională au fost 995 persoane, din care 360 femei. Servicii de sănătate au accesat 90 persoane, din care 35 femei. Observăm o pondere mare de înregistrare a cetățenilor reveniți din localitățile rurale - 616 pers. (60%), din care 205 femei (20%).</p> <p>Pe parcursul anului 2019 au fost recepționate și prelucrate 238 de dosare privind recunoașterea actelor de studii și calificărilor obținute peste hotarele Republicii Moldova în scopul continuării studiilor și/sau angajării în câmpul muncii. Totodată, au fost examinate și perfectate 1013 dosare ale elevilor care au solicitat recunoașterea perioadelor de studii realizate peste hotarele țării, pentru continuarea studiilor în sistemul educațional general din țară</p> <p>Totodată, în baza Acordului-cadru semnat dintre MSMPS și OFII în anul 2017, ANOFM reprezintă instituția care implementează prezentul acord. Prin urmare, în anul 2019 prin intermediul subdiviziunilor teritoriale a fost acordat suport suplimentar pentru 59 persoane venite din Republica Franceză. Drept rezultat, din totalul persoanelor cărora s-a oferit suport - 26 persoane au inițiat o afacere pe cont propriu, 2 persoane au fost plasate în câmpul muncii, STOFM continuă colaborarea în vederea reintegrării celorlalte persoane aflate în situație de dificultate.</p> <p>În perioada de referință Biroul Relații cu Diaspora prin intermediul SDC a oferit finanțare la 3 granturi pentru <i>Reîntoarcerea profesională a diasporei</i>:</p> <p>Baranov Ecaterina (Franța) - "Lelița Franța joacă sârba moldovenească", proiect de redescoperire și difuzare a muzicii clasice de la începutul/jumătatea sec. XX;</p> <p>Raboșapca Irina (România) - "Dezvoltarea capacității instituționale și dezvoltarea academică a Facultății de Geografia a Universității de Stat din Tiraspol cu sediul în Chișinău";</p> <p>Zubcu Diana (Elveția) - "Școala de vară "Țara Copilăriei", Băcioi, Chișinău, Republica Moldova" în baza practicilor educaționale elvețiene.</p> <p>DEH este un program de granturi tematice, destinat cetățenilor originari din Republica Moldova aflați peste hotare.</p>



1	2	3
		Scopul programului este de a-i susține pe moldovenii din străinătate în implementarea ideilor lor în Republica Moldova și de a pune în valoare capitalul uman al diasporei.
<b> Direcția de acțiune 4.3. Abilitarea economică a migranților pentru canalizarea veniturilor remise în calitate de investiții în sectorul real al economiei și crearea oportunităților de angajare/autoangajare</b>		
Diversificarea și implementarea proiectelor de dezvoltare și extindere a afacerilor și crearea locurilor de muncă prin atragerea remitențelor	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii	Pe parcursul anului 2019, ODIMM a continuat implementarea cu succes a programelor de suport a IMM-urilor, care au încurajat lansarea afacerilor de către migranți și investirea remitențelor în dezvoltarea economiei naționale: 1. Programul „PARE 1+1” -210 proiecte investiționale au fost finanțate -567 locuri de muncă au fost create și menținute -Suma granturilor aprobate spre finanțare - 51,87 mln. lei. - Volumul investițiilor în economie preconizat - 127,8 mln. lei -204 persoane au fost instruiți -387 beneficiari au fost monitorizați și consultați în teritoriu. 2. Programul „Femei în Afaceri” -155 femei au fost instruite -178 proiecte investiționale au fost aprobate spre finanțare -650 locuri de muncă au fost create și menținute. -Suma granturilor aprobate fiind de 23,37 mln. lei, ceea ce va favoriza investiții în economie de cca 33.05 mln. lei 3. Programul-pilot „Start pentru tineri” -1211 tineri au beneficiat de consultații în domeniul antreprenorial -457 tineri au fost înrolați în procesul de generare de idei (Hackathon) -500 tineri au fost instruiți în domeniul afacerilor Finanțarea proiectelor investiționale pentru tineri va fi efectuată în trimestrul I anul 2020 Programul de instruire continuă „Gestiunea Eficientă a Afacerii” - 1263 persoane au fost instruite. -Totodată, în cadrul Conferinței Internaționale a IMM-lor, Ediția a XII-a cu genericul ”Moldova Verde” din 27.11.2019, a fost lansat Programul Național de Ecologizare a IMM-urilor, la care pot aplica și antreprenorii migranți reînțorși.
Instruirea antreprenorială pentru lucrătorii migranți la toate etapele migrației	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii;	În cadrul Programului „PARE 1+1”, au fost organizate 7 cursuri de instruire la care au participat 204 migranți și rude de gradul I ale acestora -au fost finanțate 210 proiecte investiționale, de 97 proiecte au beneficiat lucrătorii migranți și 76 proiecte gestionate de către femei. -suma granturilor aprobate spre finanțare a constiuit - 51,87 mln. lei; Volumul investițiilor în economie preconizat - 127,8 mln. lei.
Informarea orientată a migranților privind oportunitățile de dezvoltare a afacerilor din țară	Ministerul Economiei și Infrastructurii; Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii; Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale; Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	În cadrul la 21 evenimente de diseminarea informației privind instrumentele și programele disponibile de suport în afaceri gestionate de către ODIMM, au fost informați circa 1400 antreprenori și potențiali antreprenori. Au fost promovate 12 istorii de succes ale beneficiarilor programului PARE 1+1. Pe parcursul anului peste 4000 persoane au beneficiat de consultanță pe marginea programului. În cadrul proiectului ”Suport pentru IMM-uri în zonele rurale” au fost

1	2	3
		<p>desfășurate 2 sesiuni de informare cu tematica ”Acces la finanțare, un pas spre dezvoltare” organizate cu scopul de a prezenta particularitățile și specificul accesării finanțării nerambursabile în cadrul Programului de atragere a remitențelor în economie „PARE 1+1” și Programului Femei în Afaceri.</p> <p>ANOFM în comun cu STOFM a organizat campania de informare și sensibilizare a societății cu privire la integrarea pe piața muncii a migranților în contextul marcării Zilei internaționale a Migrantului (03-23 decembrie). Astfel au fost organizate 60 de activități, printre care seminare, mese rotunde, vizite la agenți economici, activități de recrutare, seminare de ghidare în carieră, seminare informative etc. Acestea au întrunit cca 900 de persoane, iar 31,8% au reprezentat persoanele revenite de peste hotare.</p> <p>În perioada 31.07-31.08.2019, au fost organizate 63 evenimente de către STOFM dedicate Zilelor Diasporei 2019. Activitățile au fost dedicate tuturor categoriilor de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, inclusiv: șomeri, persoane în căutarea unui loc de muncă, tineri, migranți reîntorși. Principalele activități în cadrul evenimentelor au fost seminare informative, ghidare în carieră, consultații individuale, ziua ușilor deschise, târguri ale locurilor de muncă, mese rotunde, etc. La totalul activităților realizate au participat cca 3327 persoane, dintre care 821 migranți.</p>

Str. Vasile Alecsandri, 2 MD-2009,  
mun. Chişinău,  
e-mail [secretariat@social.gov.md](mailto:secretariat@social.gov.md)  
[www.social.gov.md](http://www.social.gov.md)